

Remiss, begrepp relaterade till kontaktorsak

Socialstyrelsen ansvarar för samordning av terminologin inom fackområdet vård och omsorg, som innefattar hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Bakgrund till terminologiarbetet

Begreppet kontaktorsak är ett av flera begrepp som används i Nationell informationsstruktur (NI) i en betydelse som delvis skiljer sig från termbankens definition. Detta leder till att Socialstyrelsen som myndighet inte ger en entydig bild av vad en kontaktorsak är. Syftet med projektet är att ta fram en enda definition, som speglar språkbruket i hälso- och sjukvården.

Arbetsgruppen

Projektets arbetsgrupp har bestått av sakkunniga från

- Socialstyrelsen
- Sveriges kommuner och regioner
- Inera
- Region Örebro län

samt jurist och terminologer från Socialstyrelsen.

Resultatet av terminologiarbetet

Arbetet har resulterat i föreslagna revideringar av fyra termposter:

- vårdbegäran
- kontaktorsak
- besöksorsak
- remiss

Om du har frågor om projektet eller enkäten, kontakta Socialstyrelsens terminolog Carl Strömbäck: carl.stromback@socialstyrelsen.se

Vi vill ha ditt svar **senast den 4 juni 2021**.

Praktiska instruktioner

- Svaren sparas när du klickar på knapparna ”Tillbaka” eller ”Nästa” längst ner på varje sida i enkäten. Du kan ändra dina svar fram till sista svarsdag.
- Om ni är flera personer som ska besvara remissen behöver ni lämna ett gemensamt svar på denna enkät. Om flera personer använder samma länk kommer bara de senast registrerade svaren att sparas.
- Sista i formuläret finns möjlighet att skriva ut svaren. Använd denna funktion om du vill diarieföra svaret.
- Tänk på att inte ange några personuppgifter som till exempel namn, e-post eller andra uppgifter som kan identifiera en person i dina fritextsvar.

Klicka [här](#) för en läsversion av enkäten.

Termpost 1 – vårdbegäran

Term: vårdbegäran

Tidigare definition: begäran om erhållande av hälso- och sjukvård

Föreslagen definition: begäran om hälso- och sjukvård

Tidigare anmärkning:

Vårdbegäran kan göras för egen eller annans räkning.

Exempel: tidsbeställning, akut öppenvårdsbesök, remiss.

Föreslagen anmärkning:

Vårdbegäran kan delas in i tre typer utifrån vem som framställer den:

- Vårdbegäran för egen räkning, där patienten själv eller en företrädare för patienten framställer vårdbegäran. Exempel på företrädare är vårdnadshavare, förvaltare, ombud och god man.
- Remiss, där hälso- och sjukvårdspersonal framställer vårdbegäran för patientens räkning.
- Vårdbegäran från tredje part, där någon annan framställer vårdbegäran för patientens räkning. Exempel på tredje part är myndigheter (typiskt Polisen eller Rättsmedicinalverket) och utomstående personer.

Arbetsgruppens resonemang:

Vi föreslår en enklare definition (med oförändrad betydelse) och en tydligare anmärkning.

Ja Nej

Tillstyrker föreslagen definition

Tillstyrker föreslagen anmärkning

Motivera varför du inte tillstyrker den nya definitionen:

Motivera varför du inte tillstyrker den nya anmärkningen:

Kommentar (frivilligt):

Termpost 2 – kontaktorsak

Tidigare term: kontaktorsak

Föreslagen term: sökorsak

Tidigare definition: orsak till vårdkontakt som patient eller företrädare för patient anger

Föreslagen definition: orsak till vårdbegäran som anges av patient, företrädare för patient eller tredje part

Tidigare anmärkning: -

Föreslagen anmärkning: Begreppet ska inte förväxlas med *vårdkontaktsorsak*, som anges av hälso- och sjukvårdspersonal.

Arbetsgruppens resonemang:

Formuleringen "orsak till vårdbegäran" är en mer korrekt beskrivning av vad som anges här. Till exempel kan en vårdbegäran leda till flera vårdkontakter, men patienten anger inte en separat orsak för varje vårdkontakt.

Termen kontaktorsak är mindre lämplig för detta begrepp. Den används på flera håll i hälso- och sjukvården om orsaken till en vårdkontakt, oavsett vem som anger den. Eftersom den föreslagna definitionen inte heller innehåller ordet vårdkontakt föreslår vi i stället termen sökorsak.

Ja Nej

Tillstyrker föreslagen term

Tillstyrker föreslagen definition

Tillstyrker föreslagen anmärkning

Termpost 3 – besöksorsak

Tidigare term: besöksorsak

Föreslagen term: vårdkontaktsorsak

Tidigare definition: orsak som hälso- och sjukvårdspersonal anger för patients öppenvårdsbesök

Föreslagen definition: orsak till vårdkontakt som hälso- och sjukvårdspersonal anger

Tidigare anmärkning: -

Föreslagen anmärkning: Begreppet ska inte förväxlas med *sökorsak*, som anges av patient, företrädare för patient eller tredje part.

Arbetsgruppens resonemang:

Den tidigare definitionen var för snäv eftersom personalen inte bara anger orsak till öppenvårdsbesök. Av samma anledning är termen besöksorsak mindre lämplig för detta begrepp. I teorin skulle kontaktorsak kunna vara en bra term, men eftersom många sedan länge har den inlärd betydelsen att kontaktorsak är det som patienten anger föreslår vi för tydlighets skull termen vårdkontaktsorsak.

Ja Nej

Tillstyrker föreslagen term

Tillstyrker föreslagen definition

Tillstyrker föreslagen anmärkning

Motivera varför du inte tillstyrker den nya termen *sökorsak* (tidigare *kontaktersak*):

Motivera varför du inte tillstyrker den nya definitionen av *sökorsak/kontaktersak*:

Motivera varför du inte tillstyrker den nya anmärkningen till *sökorsak/kontaktersak*:

Kommentar till term post 2 - *sökorsak/kontaktersak* (frivilligt):

Motivera varför du inte tillstyrker den nya termen *vårdkontaktersak* (tidigare *besöksorsak*):

Motivera varför du inte tillstyrker den nya definitionen av *vårdkontaktersak/besöksorsak*:

Motivera varför du inte tillstyrker den nya anmärkningen till *vårdkontaktersak/besöksorsak*:

Kommentar till term post 3 - *vårdkontaktersak/besöksorsak* (frivilligt):

Termpost 4 – remiss

Term: remiss

Tidigare definition: handling som utgör beställning av tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient

Föreslagen definition: vårdbegäran från hälso- och sjukvårdspersonal som utgör beställning av tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient

Tidigare anmärkning: -

Föreslagen anmärkning:

Observera att denna definition skiljer sig något från den definition som finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2004:11) om ansvar för remisser för patienter inom hälso- och sjukvården, tandvården m.m.: *handling om patient som utgör beställning av tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar.*

Arbetsgruppens resonemang:

Remiss är i dagsläget definierat som en handling, men är också uppräknat som exempel i termposten för vårdbegäran. Detta är en nyansskillnad som i många kommunikationssituationer inte påverkar förståelsen av begreppet. I informatiskt arbete är det dock mer funktionellt att se remiss som en typ av vårdbegäran, varför vi föreslår denna ändring.

I det nya förslaget är det också tydligt att det är hälso- och sjukvårdspersonal som är avsändare till remissen. Den tidigare definitionen kunde felaktigt tolkas som att varje beställning av tjänst är en remiss. (Vårdbegäran direkt från en patient till specialiserad vård, som ibland kallas egenremiss, omfattas varken av den tidigare eller den nu föreslagna definitionen.)

Ja Nej

Tillstyrker föreslagen definition

Tillstyrker föreslagen anmärkning

Motivera varför du inte tillstyrker den nya definitionen:

Motivera varför du inte tillstyrker den nya anmärkningen:

Kommentar (frivilligt):

Eventuella kommentarer till remissen i sin helhet:

Tack för dina svar!

Klicka [här](#) för att skriva ut dina svar.